

Szerkesztőség: Az arad-országi egyesült vasutak p...
Börzenyeleken leveleket csak ismeri...
Kéziratokat vissza nem küldünk.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Hirdetési táblázat:
Helyben: 1. évfolyam...
Hirdetési díjak:
Helyben: 1. évfolyam...
Külföld: 1. évfolyam...

Az államháztartás.

Arad, aug. 2.

Hogy a magyar miniszterek a nyári idő alatt sem pihentek, azt a nagy közönség nemcsak a lapokból tudja, hanem a tények egész sorából, melyek a mindennapi gyakorlatban mindenkinél, a ki csak látni akar, szemébe ötlenek.

Ha ismét együtt lesz az országgyűlés, egész könyvtár fog asztalára télni, törvényjavaslatok minden térczáról, áthatva mindannyi a renaissance, a regeneratio ama szellemétől, mely a jellegi miniszterium felett lebeg s minden cselekedetét sugalmazza.

Legelőli, az első helyen a jövő évi költségvetés, az egész államháztartásnak ez a háterőncze, melyben az államnak minden egyes tagja erőt s velőt szí. Az egyes miniszteriumok elkészítették tárczájuk költségvetését s a pénzügyminiszterium elé terjesztették, ennek auspiciuma alatt összeállítva, egymás közt s a pénzügyminiszteri költségvetéssel összhangba hozva lesznek.

Ritkán vártak még költségvetést és pénzügyminiszteri exposéot oly igen feszült érdeklődéssel, mint a minővel az 1890. évi költségvetési javaslatot és

Wekerle Sándor bevezető beszédét várják.

Be fogja-e váltani ő, a jeles tanítvány, a mester szavát, melyet ez, habár csak feltételesen is adott akkor, mikor még ő állt Magyarország pénzügyeinek élén, de természetesen már akkor legbizalmasabb tanácsadója volt a későbbi hivatalbeli utód s őt, mint jobb kezét használta? Létésíti-e Wekerle Sándor azt, mit Tisza Kálmán tavaly mintegy az ő nevében, mindenesetre az ő számitására és eszméire támaszkodva, a nemzetnek kilátásba helyezett az 1890. évre: az egyensúly helyreállítását az államháztartásban?

Kijelenthetni véljük, hogy Wekerle pénzügyminiszter a keserű csalódás dacára, melyet az aratás okozott, és dacára annak, hogy a szeszadó nem teljesítette egész mértékben a hozzáfűzött reményeket, oly költségvetést terjesztett a parlament elé, melyet minden hazafi, az ellenzéken levőket sem véve ki, büszke meglepődéssel fog fogadni.

Wekerle nem száraz számember, pénzügyi politikája nem egyoldalúan fiskális és ha szigorúan követeli is, hogy mindegyik miniszteriumban a lehetőség szerint takarékoskodjanak, azért a legszigorubb számitások mellett is elevenen értekezni tanúsít minden kultúrális érdek iránt és egészen hasznos beruházási értékek ismeri el az igazságszolgáltatás, közoktatás, közlekedés, kereskedelem, ipar és közigazgatás erősítésére és bővítésére szolgáló kiadásokat s így bátran és minden aggódás nélkül már ma merjük megjósolni, hogy az 1890-ik évi költségvetésben az ordináriumban sok jelentékeny tételt fogunk találni, melyek Wekerle Sándor pénzügyminiszter emez érzékéről fényes bizonyítványt állítanak ki.

Minden állandó, maradó, aktuális ügy számára teljesen kielégítő mérvben tudja folyósítani a kormány s tudja különösen annak tetterső, eszmegazdag, lettvágyó pénzügyminisztere az állam bevételek rendes forrását, sőt nem kevés rendkívüli, a jövőre számára előre építő kiadást fogunk az ordinariumból fedezve találni. Es e mellett az állam-pénztárak folyton jó tele vannak s a pénzügyminiszter a pénzpiac szolgálat-készsége: a közönség számára, — mint példálán a regaletalajdonosok, — veheti

igéybe, nem mint azelőtt, mindig csak az állam részére.

A Vaskapu szabályozása. Baross kereskedelemügyi miniszter minden intézkedést megtett és megtesztett, hogy miután a Vaskapu szabályozási munkálataira szükségessé robbanó eszközök és anyagok szállítása kiirt pályázati határidő augusztus 22-én lejár a munkálatok megkezdése akadálytalanul megtörténhessen. E munkálatok kezésével kapcsolatban is igen fontosnak tartjuk s épen most a zónaterrifa életbe lépése alkalmat ad, hogy erre nézve egyet-mást elmondjunk.

Tanulmány utazások.

Budapest, aug. 1. (F.) Kállay Béni közös pénzügyminiszternek mindenesetre legtöbb oka van rá, hogy utazzék, mert az ő tartományai a legsajátosabb viszonyok s így tanulmányra és megfigyelésre legtöbb okot adnak. Kállay meg is teszi minden évben a maga útját Boszniában s folytatja ezt már régóta, még mielőtt minisztor volt. Meg is látszik az országon, hogy a főntéző közvetlen szemléllet és tapasztalás alapján intézkedik, mert Bosznia közállapotai igen kedvezőek, sőt egyben-másban épeneggyel példák.

Baross és Wekerle miniszterek most jártak Lenn Erdélyben, mintegy tanulmányúton, mert más csak nem lehetett egy in-cognito ut minden ünnepek és fogadtatás nélkül, a mely uttal megmutatták, hogy ok, a kabinetek legáltalab és legtettersőbb tagjai közvetlenül akarják ismerni az országot, a népet, egyes vidéket, s orvól olyan példát adtak, mely méltó, hogy minél több követőre találjon, és pedig a legszeleesebb körben gondoljuk ezt, mert igen lényegesnek tartjuk, hogy lehetőleg minél többben különösen az igazságtól intelligenzia

körében, ismerjék jól saját hazájukat. Elő sorban természetesen legfontosabb ez a minisztereknek, kik hivatalra vannak új eszmékkel irányokat kijelölni, de ezt csak úgy lehetik eredményesen, ha tapasztalatok alapján bele tudják azokat illeszteni az ország viszonyaiába. — S azért ezen utazásnak jelentőséget tulajdonítunk, továbbá azért is, mert jól tudjuk, hogy ez más utak is fogják követni. De, a mint említők, mi ilyen tanulmányutazást szélesebb körökben is igen fontosnak tartjuk s épen most a zónaterrifa életbe lépése alkalmat ad, hogy erre nézve egyet-mást elmondjunk.

Ma már az egész országban bizonyos nivelláló egyenlőségnek kell uralkodnia, nem úgy, mint azelőtt, mikor minden megye egy-egy kis világ volt maga magában; mert a modern közlekedési és forgalmi eszközök gyorsasága a távolságokat közel hozza egymáshoz, s így az országnak beutazása, mely azelőtt nagyon hosszadalmas és fáradságos dolog volt, ma könnyűség. Nem ok nélkül említjük ezt föl, mert a vasutak előtt is más országokban sokkal többet és jobban utaztak az emberek, mint nálunk; s így kerültek ki előlök és vagyonos ifjaink Német-, Francia-, Oroszországba, Hollandiába és jobban ismerték ezen országokat, mint hazájukat.

Napjainkban ebbeli viszonyaink némileg javultak. A vasutak megkönnyítették az utazást és a turista utazás szelleme is behatolt hazánkba. Azonban az emberek túlnyomó része ma is inkább és kizárólag mulatságból és sportból, nem pedig komoly tanulmány végett utazik. Pedig hát minden fiatal embernek, ki akár kisebb, akár nagyobb körben részt venni szándékozik a közpályán, kötelességének kellene ismerni, hogy az iskolai tanulmányok után tanulmány utazásokra vállalkozzék. Az ország beutazására elég időt nyújtanak a szünidők. Sajnos azonban, hogy tehetséges ifjaink kevéske szemléllettel, mely bűnt követnek el önmaguk ellen, mikor e szép napokat a kártya asztal mellett vagy még frivolabb módon töltik el, ahelyett, hogy e drága időt tanulással, szellem- és jellemgyarapító utazásokkal töltsék. A népnek és a népiéletnek viszonyait csakis így, közvetlen meggyőződésből lehet megismerni a helyszínen, ami leghasznosabb és legeredményesebb megismerési és elméleti uton szerzett ismereteknek.

A zóna-terrifa életbe léptetése e téren

várható változást, illetve javulást fog előidézni. Azon kötelesség, mely minden intelligens emberrel illet, hogy hazáját ismerje, nem jámbor óhajítás marad, hanem könnyen elérhető valóság. Az olcsó árak által, melyek lehetővé teszik, hogy néhány forinttal az ország központjából a legvégebb helyekre eljuthatunk, mellesze van az utolsó akadály is, mely sokakra nézve az ország beutazását anyagi okok miatt megnehezítette. Az országnak saját tapasztalásból szerzett ismeretét ezental a kötelesség elengedhetetlen feltételének tekintetjük. Azért tulajdonítunk olyan nagy súlyt annak, hogy miniszterünk az országot beutazzák. Es ugyanezt kívánjuk minden tagjától a közpályán működőknek, hisz most senki sem mondhatja, hogy nem győzi a költségeket, a nagy utak oly olcsók, hogy helyre tük az utazás, szállás s ellátási költségeinek bilanszat; és még inkább megkívánjuk ezt a törvényhozás tagjaitól. Jó törvényeket nem lehet a zöld asztal mellett csinálni, jó közigazgatást csupán akták alapján szervezni nem lehet. Az ország állapotainak azon ismeretét, melyet a statisztikából és a földrajzból merítünk, okvetlenül ki kell egészíteni a szemlélettel, megfigyeléssel. Ezt semmi más nem pótolhatja. — Csak az, aki saját országát alaposan és saját tapasztalásából ismeri, csak az tehet sikerrel külföldön utazásokat. A ki hazáját nem ismeri, a külföldet meg nem érti és mindenki előtt k a külföldbe látottakat a hazai viszonyokkal összehasonlítani nem tudja, az előtt legnagyobb kultúradataink megfejthetetlen problémák fognak maradni.

Miniszterünk utazásából tehát két következtetést vonunk le. Először ugyanis a minisztereknek közvetlen meggyőződésből szerzett tapasztalatai a beutazott vidékek érdekeire jótékonyan ható intézkedésekben fognak nyilvánulni; másodsor pedig e példák igen nyomós mértékben felkeltik általános tudatát, hogy saját országunk alapos ismerése a legjobb iskola minden művelt ember számára, kinek ambíciója, hogy a sző magasabb értelmében, „hazájának szolgáljon!”

KÜLFÖLD.

A Boulanger-mozgalom. Párisban a legképtelenebb hírek keringtek tegnapelőtt Boulangerről. Azt beszélték, hogy ő nagy alkosságot követett el

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárczája. (Augusztus 3.)

A képviselőházból.

Igenis, a képviselőházból! Allami adminisztráció, zónaterrifa: mind bagyelle-nyug abhoz képest, a mi alattomban folyik magában a széntséges parlament-életben.

Valóságos aknamunka folyik. Ellenlék, ébren légy! De lehet az ébren, bevégzett tények előtt állsz!

Rontanak, bontanak. A főbejárát lépésdín ezental csak maguknak a hazs atyáinak leendő feljárásuk.

Feketeruhás asszonyok, deputációk ha szafat, repülőgépek-feltalálók fotográf-legények mind a jobboldali mellékapu tognak bejárni, ott épült a számukra egy külön elfogadó terem, a hol a képviselőkkel nyajaskodhatnak. Ha eltértenzik a bejárás, annál jobb, mert ott van lesz a konyha s ott mindjárt megköstölhatják a menaszi, a mit a háznagy a képviselők számára főzet Hosszu tlesek alkalomával a kifartat és megehezett szbuokok ott helyben kész ebédhez ilhetnek s a jóllaktak a paprikással, mehetnek a terembe vissza még paprikasábrba.

Az eddigi buffét azonban nem lesz buffet többé, mert azt az osztályozás csarnokot jövőre s a teret a foglaltat el. Az Iroda helyen az elnök kávé g. Az előlök terem eddigi asyulumát pedig elfoglalja a pálinkás teredene z, ott, ahol „Uoakám” mindennap irni szokta a levelet a választóhoz, fogja az Irón kisasszony (ha ugyan az is megmarad Irón kis asszonynak) osztogatni a tepertős pogácsát s a magyar konyákat. Képelem, hogy a fiatal jegyzők (bony volt, qui Madarász y pense) hányeszer fognak, megcsókás osztóné-

vel, betévedni a hajdani előlök szobába s a paprikas szalonat protokollumnak nézni? A buffetből fog nyilni a képviselőház p é n z t á r a. A t is átköltöztetik a Degeföld-házból; hogy ha egyszer Hevesy Bertalan átká betalál telj-stíni, hogy az „g k á p t s s l e o e s t a z e g e s z k é p v i s e l ő h á z a t a b e n n e l e v ő k f e j é r e l e ” hát egálabb Lisznyay, a pénztáros se meneküljön meg. Ez nagyon szétszerű intézmény. A buffeten keresztül a pénzárba s a pénztárból a buffetten keresztül. Lezalább az italmérségi adó alakjában kontribúljának valamit a képviselők. Ugy sem fíneknek jövedelmi adót a diurnumsik után.

Itt azonban csak a képviselőknek szabadt esti épségük fentartásáról gondoskodni. Hirlapi riporterek, gyorsírók s más efféle gyanus emberek a biloldal k-pun bocsátatnak be s ott egy földalati alagutatót (mirt a Thèmez tunnellék) kerülnek elő a hirlapi karzat napvilágára. S ha pedig egy karzati Szamorszinak hazafias elkeseredésében elensá lthatlan vágya tanud maga mellett a képviselők által elővőidöztetni. annak előbb le kell kénylni az Eszterházy-utczába, onnan felsétálni a kerpesi-utca, onnan visszaterni a muzeum-köruton s akkor helyet foglalni a Sándor-utczai sílőpés előtt s megvárni a maga képviselőjét, ha az még addig el nem ment.

Egy szóval a képviselők ezental her-tice el lesznek zárva a közvélemény alkaterésztől. A háznagyai hivatal s a jegykiadó egyenesen utczára fog nyilni. Mennyi pilkosság! Valamennyi utczára nyiló ablakot mind a buffet foglalt ezental. Azokat e szerint be sem lehet majd hajlítani.

De a legnagyobb átalakulás szemléhető, titkos borzalommal, magában a képviselő uléstermében. Ott most valóságos Jézuszenem pusztulása észlelhető, Valamennyi ülőhelynek a háta és feneké le van épve. Oda a drága szép amerikai bőr támlák, a

a mikhez egy Horánszky Nandor beszéd alatt ugy odaragadt az embereknek a háta, hogy ropogott, a mig elrált föle, most azt mind szövítt és fonoit kelmekkel helyettesítetük.

No, no! Azt mondom én, hogy jól tenék az ellenlék gondos férfai, ha most jó eleve utána néznének, nem impregnáltatja-e az átkos kormány az ellenléki padok támlansait valami meganittal, vagy écerással, hogy egyszer egy kritikus pillanatban, valamennyit a levegőbe röpíthesse? Mert, héj sok mindenféle fufang kiből az ilyen nemelüká ortól!

A „Zóna”.

(Vége)

Ha a fővárosi ember csak pár mérföldet utazik, a boldog talvátkában, kis és nagy városokban egészen mas életet talál, egészen más világba kerül. Ott már más fajta emberek lnek, más az izlések, mások az erkölcsök a szokások, máskép gondolkoznak, máskép beszélnek, máskép öltözködnek, mint mi, más a modoruk, más a viselkedésük. S ez az izlés, e a modor, ezek a szokások mind olyanok, hogy csak hasznára lehet a fővárossal való érintkezés a fővárosból való simulás. Magyarország sok-sok ezer ember van, a ki még sohase volt Bud-pestben, vannak helyek, a hol egyesek azért lettek kisvárosi hírességek, hangadó, löklök vezetőek, mert már a fővárost is látták. Ne-klünk még nagy sükségünk van arra, hogy micél többben menjünk külföldre, a Nyugatra, honnan ezerszázé jót hozhatnak, ahol tanulnak, okulnak, nemcsak itzicuk, finomulnak szokásaik, szélesedik látókörük. De a mint a fővárosnak süksége van a Nyugatra, akkép szorult a vidék a fővárosra, amely szívesen adja a közvetítő szerepet, a provizó levonás nélkül átadja azt, a mit kapott, a mit szerzett. Budapestre eddigelő főkép azért nem jött a vidék, mert drága volt az ut. Most majd jönnek, mert az ut olcsó lett, mert kergetők öket a kíváncsiság, izgatja az újsg ingerke. Ha pedig egyszer ideazottak, ha egyszer megközelíték Budapestet, akkor jönnek gyakran, a

mikor csak szerét tehettek, lerombolják a hatalmas kínai falat, a mely elszigetelte, haladás és fejlődésmentesen elzarta az országot a Nyugat és a közvetítő főváros hatása ellen.

Ezen felül meg lesz e főváros-látogatásoknak az sz fővös eredménye is, hogy rántánlja, rászoktatja pestieket a vidék-Mert a sok atyafinesést, barátilagotát csak vissza kell adni, különösen, ha szinte ingyen teheti az ember. Mért is ne menne el egy-két napi vig mulatozásra, mikor a „zóna” olcsóbban viszi el az ország akár-melyik szélére, mint a kövérre bizott fiak kerős sovány gebeivel tesszem a lövárosny-terre. S ha egyszer a nagyvárosi belekötöl a vidékítátsába, dehogy marad köztömlő-özében csak egy szabad órájára is! ha megismerte erős-mező illatát, szomatját, a mire neki ép oly süksége van, mint a vidékinek a fővárosra, mikor csak szerét teheli, rohan a vasúthoz, s megváltja a maga „zóna”-ját. Egy-egy vasárnapon ivagy más ünnepeken megcsik majd olyami s; hogy ez a mi fővárosunk lakosságát cseréli a vidékkel. A bud pestiek elmennek vidék nézni, vidékiek eljönnek városiátni.

Különösen a szomszédokból és a szomszédba lesz messzerű a forgalom, mert itt az utazás olcsóság is valóban messzerű. Ké-három mértől dnyire eső szomszédállomásra is elvisz a „zóna” egy ostrak értékű levelet. Ki írta ilyen körülmények között lehetett, mik-r a posta egy ajánlott levélért elkér bizony tizenöt krajczát, holott a vasut sokkal olcsóbban elviszi a levelet is, meg az íróját is.

A szomszédforgalom olcsósága csak-ugyan megl-pő. Eddigelő a vasuttal és minden egyéb dologgal ugy volt az ember, hogy „nagyban sokkal olcsóbban vásárolt, mint „kicsinyben”. Ezen most a vasutal való os esik, az „on detail” utazás jóval olcsóbb lesz, mint az „on gros”. A ki végiglapozza a „Szakasz-menőtjegyek” a magyar kir. államvasutak összes állomásai közötti viszonyi „okban” (?) könyvet, az hamar meggyőződik, hogy sokkal névösebb apránként „szónáni”, mint egy szuszra bejárni az egész vasutvonalat. Tesszem fel, egy „szónautas” elakar menni Békés-Föld-várra, Bud-pestből a tizennyolczadik állomásra. A vasutas „zóna kassza-kissasszony”

akkor megmondja neki, hogy Békés-Földvár a tizenkötödik zónába esik, s a második osztályi jegy odáig négy forint és nyolczvan krajczár. De ha a „zónautas” állomásról állomásra utazik, új jegyet vált. Kőbányán, Rákoson, Maglódon, Gyömörön, Menden stb. s így megy el Békés-Földvára, akkor vált tizennyolcz darab tizenöt krajczáros jegyet vagyis fizet Budapestől Békés-Földvárig ő az-éviszta két forint és hatvan krajczár. De még olcsóbban is eljuthat a kis Földvára, ha minden második állomáson szakítja meg az útját. Még ez is „szomszédforgalom”, s az ilyen dupla-állomásos billettét huszonkét krajczárért mérik. Ilyen utazással elviszi az embert a „zóna” Földvára egy forintért és 98 krajczárért. Azoknak, kik a zóna-rendszerrel megcsinálták, perazé volt annyi esők, mint nekem, rájötték erre magok emberségéből, és kimondták, hogy ilyen fursangzal utazni nem szabad. Azt azonban nem titkhatják meg a zóna-urak, hogy a kinek kedve tartja, szépen használjon minden más-odik állomáson, és jóféle illatoska mellett megvárja a közvetítő vonatot. Igaz ugyan, hogy ez nem valami olcsó mulatság, meg azután rettentés időparállással jár, de hát nem ér fel némi idő-és pénzvesztéssel egy az a bőske öntudat, hogy: rászedtük a tekiütetes al-lamat?

Az ilyen államrészadás a bőske öntudaton kívül még pozitív hasznossal is jár. A „részédő” geográfiai és ethnográfai ismereteket gyűjt, sora m-gtanulja az állomások neveit, megismeri a nép szokásait s még azt is kitanulja, hol terem a legjobb bor, vagyis, hogy merre irányítsa zónal-peit, ha mator megint be akarja csapni a vasutasokat. A geográfiai ismereteket egyóbirány azok közt is terjeszti a zóna, a kik nem vagyonszerző szándékkal utaznak. Megtalalunk a zónából, a mi e az iskolában nem tanítottak, hogy mekkora távolságra vannak egymástól a városok. A ki Abonyból Nagy-Váradra megy, megtudja a vasutastól, hogy tiz zónát jár be s így körülbelül százötven kilométert utazik. A „zónázó” így lassankint m-gtanulja, hogy Szonok Bud-pesttől 100 kilométer C aba Aradtól 50 kilométer Kasza Miskolcztól 60 kilométer, stb.

el, mi azonban fies koholmányak bizo-
nyult. Maefelől azt híresztelték, hogy a teg-
nap nap folyamán a miniszter-
tanácsot fog kibocsátani, melyben a me-
gyebizottsági pótválasztásokba a jelöltjeitől
mindenütt visszalép a hveit felosztják,
hogy az áltános képviselőválasztásokban
esportolusjanak körje. Vasárnap Boulanger
hat városi és hat vidéki kerületben
választott meg Összesen valami 158.000
szavazat esett rá; ellenben a monarchia-
tárk 600.000, a köztársaságiak 1 millió szavazatot
kaptak. A boulangisták most azt
mondják, hogy a közigazgatás óriási presz-
szót gyakorolt a választásra; a francia
paraszt különben sem szeret a megyei vá-
lasztásokban politizálni, de majd megtezi
kötelességét a képviselőválasztásokban.
S a polgári miniszter választóhoz tegnap-
előtti következő kérésű levelet intézett:
"A nép legfőbb itélője tőlesek; megte-
tesszi kötelességét. Tegyük meg mi köztar-
ságiak is a miunket. Türelem, bizalom és
egyetértés! Ez a hankörös és a
pártitűbandáttal megfogjuk akadályozni a b-
ban, hogy a hazát beszeny-
yezzék." A köztársaságiak azt hiszik,
hogy a pótválasztásokban visszahódítják azt
a tizenkilenc szavazatot, melytől vasár-
nap elvontattak. Mint távirataink em-
lítették, a boulangisták folytatják a szená-
tus vizsgáló bizottsága által összegyűjtött
okmányok közlését. Az újbb letelezések
között van Cambon vallomása. Cambon Bou-
engerrel egy időben mint polgári bizo-
msági elnök működött Tuniszban; jelenleg madridi köv-
lvet. Nyilatkozatának vejeje az, hogy Bou-
langer mar akkor loyton politizált, zavarta
a polgári hatóságok működését a úgy vi-
selte magát, mintha ő lenne a nemzeti be-
adott egyedüli védője és képviselője.
— Egy ízben zenuvédelvés becsületét
tartott a polgári hatóság ellen. —
Leblin de Dionne tábornok megerősíti
az állításokat s elmondja, hogy Boulanger
a Tuniszban levő csapatoknál nagy nép-
sűrűségben áll. Mikor hadügyminiszter lett,
általában azt hitték, hogy még na-
gyobb hivatalos várakoz-
ásokra. Egy tiszt táviratot intézett
hozza, mely ma is meg van a hadosztály
levéltárában, s mely azt mondja, hogy a ki-
azon kiintetésben részvevők, hogy Boulanger
alatt szolgálhatott, az nem szolgálhat
többé más alatt. Blandin képviselő
vallomása érdekes felvilágosításokat ad
a Boulanger és a város herceg (Napoleon
Jerome) közti viszonyról. Ezeket Blandin
Thiebaudtól, Boulanger legbizalmasabb ügy-
védjétől hallotta. Blandinnak az a megjö-
dése, hogy a herceg a Boulanger közti ősz-
szekötést éppen Thiebaud hozta létre.
— A Boulanger új "galgo-humora."
Boulanger a francia választókhoz
a következő kiáltványt intézte:
Hogy az utálatra méltó törvényvel,
mely ellenlét a többszörös jelölésnek és a
suffrage universel békába veri, szembe-állít-
ják azt gondolatot, minden alkalmat meg-
kell ragadnom s erre a megye tanács meg-
újítását is fölhasználtam. Több választó ke-
relt polgári meghallgattak hozzájuk inté-
zett fölhevítésem, más kontonokban pedig,
ahol jelöltettem és nem jelöltettem, a polgá-
ri kompakt tömege szavazott rám. Ez füg-
getlen szabad választóknak köszönetet mon-
dok a haza nevében, melynek újabb való
fölemelését nem felejtik el. Ők, a régi győ-
zelemnek veteránjai, akiknek az új győzel-
meket fogjuk köszönni. Az ország józ-
sága részemre. Ha az eredmény összege
is a felel meg a várakozásnak, ennek
okát nem a suffrage universelnek kell fel-
róni. Ez meg fogja mutatni, hogy nem ves-
tette el a bizalmát a párt iránt, a melyet re-
tek. Csak helyi hangulatok, kicsinyes ambi-
ciók s oly egyének, akikre nézve szemmi
nem létezik, ha ő nem szerepelne a já-
nyira.

Milyen intetlenül mesze, szinte elérhetet-
len távolságban volt ide Brásó. Harmincz
font kilenven krajczáryi távolságra
esett Budapesttől. Most itt van, szinte a
szomszédságban, nem egészen hat for-
ritnyira.

S mindent a becsületes zóna cainálja,
és a jóvalvaló demokrátiás intézmény. A
vasút eddig osztályos a embereket; s m-
értelm, rang vagy származás, hanem va-
gyon szerint. A konduktor az első osztály-
ban utaztatott mosolygott és "móltóságos
címeket osztogatott, a második osztályban
bizalmas volt a nagyszógonak mondta az
embereket, a harmadik osztályban leeresz-
kedő, néha goromba lett s nem adott cim-
t, még csak "tekintetes"-t se. Az osztá-
lyozás némely megmarad ezután is, de a
hatarok felé nyírné nem lesznek olyan éle-
s, min voltak. Olyan csak a különbség a
menetidő között, hogy már nem a va-
gyoni állapottól, hanem az utasok kedvtől,
s talán a papírtáji viszonyoktól függ, hogy
ki melyik osztályon utazik. Leszünk bi-
zyonosan sokan, a kik nem örömet látnak
a dolgot, de azért ez mégis jól van így. Még
az se árt, ha valami dunnadt boltoislegény
vagy akár szírius kalapu gányó, mikor
Aszódról Turára, Turosekről Szubnyára,
vagy akár honnan a szomszédságba megy,
egyét gondol, és szépen beül az első osz-
tályra. Az egész nem is valami drága mu-
ltság, harmincz krajczárért barhonnan első
osztály kocsiban viszik a szomszéd állo-
másra, harmincz krajczárért csak megpró-
bálja, milyen ülés esik a lágy, vörösbár-
sony pamllagon, talán egy igazi főispán és
egy éven grófiaasszony között.

Mindent összevetve, a zóna okos, de-
r, teosultes dolog, hasznára lesz az em-
bereknek, hasznára lesz az államnak, és di-
osóságere annak, a ki megosnált.
Magam is szivesen baulok kikialtópak,
hogy megkésdi a produkciót, s kiáltom
tele torokból, messzire elhangzó belátkei):
— Tessék beállni! Itt van az Olcso
János: az új szónarendszer; meés olosón
lehet utazni mindentelél! Tessék beállni!

Kálnoki Iszor,

ékban, okozták a bajt, ha ugyan bajnak
nemesülte ily csakély ügy. A kormánypárti
lapok zajosnak fognak utgani. De tereyék,
nem fogom elvitálni örömetek, bármily rö-
vid legyen is az. Köszö a nap, amikor az
ország fog nyilatkozni, hogy a képviselővá-
lasztások alkalmával kifejezte, melyik irány-
ban akarja a francia politikát érvényesíteni.
E napon majd belátják, hogy mit nyom a
latban a kicsinyes hiúság és árulás szem-
ben a jogosággal és a nemzeti beosulttel.
Ezt a napot gond nélkül, nyugodtan várom,
tudatában annak, hogy Fra zionszág meg-
erősöve és konszolidálód, kerül ki be-
löle. Eljen Franciaország! Eljen a köztar-
ságiak!

A "Cocarde" a Boulange. pörben újabb
okmányokat tesz közzé, de ezek nem érde-
kesek. Csak az érdeme említést, hogy
egyik tábornok azt vallotta, Boulanger had-
ügyminiszterége alatt bizonyos Chabert
nevű ember a hadügyminiszter ohajtására
New-Yorkba utazott, ahol a tüzérségi esz-
közök előállítására szükséges gépeket tanul-
mányozta.

A király Berlinben. Ferenc és Jö-
zsef király Berlinbe érkezése alkalmából
rendezett ünnepekre
néve a következő programot
állapították meg:
Augusztus 12-én esti 7 órakor ebéd
családi körben; 8 és fél órakor az összes
gárda-zenekarok takarodót fújnak a kastély
előtt; 13-án 9 órakor reggel katonai dísz-
szemle lesz és aztán reggeli; kikocsizás
Charlotenburgba a mauoleum és Vilmos
császár sírjának meglátogatása; 6 órakor
este díszebéd; 14-én hadgyakorlat Span-
dauban; délután 2 órakor visszaérkezés Ber-
linbe és aztán reggel; délután 4 órakor
utazás Potsdamba, a békétemplomnak és
Frigy-császár sírjának meglátogatása; 6
órákor este ebéd Babelbergben August
császárnál; 15-én isteni tisztelt és
aszután a Ferenc császár nevet viselő
eredet gyakorlata az új szabályzat szerint
végre reggeli az erzed-kaszinóban.

LEGUJABB POSTA.

— Salisbury nyilatkozatai. Londoni
sürgöny szerint a Mansion-Houseban szer-
dánt tartott évi lakomán Salisbury kor-
mányelnök kijelenté: Nem hiszi, hogy a
krétai mozgalmak komoly
agódmalmakra adhatnának okot. Az an ol
kormány nevében határozottan kijelenti,
hogy a kormány egyáltalán
nem táplálja a szász óhaj-
t, hogy Kréta birtokába
jusson. Az egyiptomi zavarok azt bi-
zonyítják, hogy Egyiptom kiűrésének
ideje még nem érkezett el. Anglia bizo-
nyára teljesíteni fogja elváltat kötelez-
ségét, hogy Egyiptom: nem hagyja el
addig, a míg ez képes nem lesz önme-
gvédelmezni magát a bel- és külellen-
eségek ellen. Salisbury viszonytatja ezt az
eszmét, hogy Anglia központján nézhetné
a kelet-európai eseményeket, vagy hogy
ellenvetés nélkül eltűrhetne ott valamely
csellesges vállalkozást, vagy ellenesges ma-
nifestációt. Anglia nem mondhat le régi
politikájáról, melynek alapját Európa előtt
elvállalt ünnepegy kötelezettségi képez-
zik, ha csak nem-akarja elveszíteni befolyá-
sát: A z angol politika első
célja a béké, a becsület
köczkázatása nélkül. A
miniszterelnök végül kijelenté, hogy a mai
messzemenő készüldések fontos biztosíté-
kát képezik a béke fenntartásának, mert
hisz a háború következményei oly bor-
zasztók volnának, hogy a nemzetek azok
tól vissza fognak riadni.

— Grosz elismerés Salisburynek. A
"Journal de St.-Petersburg" elismoréssel
szól Salisbury angol kormányelnöknek a
felsőházi július 29-iki ülésén tartott beszé-
déről. Salisbury — ugymond a
nevezett lap — méltányos volt Oroszország-
a balkáni ügyekben tanúsított korrektt usga-
tartásával szemben. Ohajtandó volna, hogy
Salisbury nyilatkozata igazságosabb föléltre
birjon bizonyos politikai köröket, melyek
eddig e tekintetben szemléletet ellenkező
nézetet voltak. Salisbury beszédének eszja,
ugy látszik, az volt, hogy szembeálljon
az utóbbi időben felmerült peszimiztikus
tendenciákkal és kívánatos volna, hogy e
ozétel is érte legyen.

— Miniszterválság Romániában. A Ca-
targiu miniszterium állása meg van ingatva.
Lahovary külügyminiszter és
Manu hadügyminiszter nem hajlandók
Cataridsival és Verneac
oval a kabinetben megmaradni. Már
új miniszteri kombináció is van Bra-
tianu Demeterrel, La-
hovaryval és Manuval
— Cataridsi folytatja szemle-körutat a Deb-
rúdságban.

Az "ARADI KÖZLÖNY".

(Mégjelen mindennap.)
Előfizetési feltételei.

Helyben házhöz, hordva:

Egy évre	12 frt - kr
Fél évre	6 " "
Negyed évre	3 " "
Egy hóra	1 " "

Vidékre szétküldve:

Egy évre	14 frt -
Fél évre	7 " "
Negyed évre	3 " 50 "
Egy hóra	1 " 20 "

Kérjük lapunk azon előfizetőit, kiknek
előfizetése június végén lejárt,
hogy előfizetéseiket melibb megújítani
sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésé-
ben fennakadás álljon be.
Arad, 1889. július 25.
Az "Aradi Közlöny"
kiadóváltala.

NAPTAR.

Augusztus 3. szombat. Róm. kath. naptár
István v. megf. prot. naptár: István megf. Görög-
oros naptár (július 21.) Mária és Magd. nap
kél 4 óra 32 perczkor, nyugozik 7 óra 24 perczkor.
A "Közlöny Egyesület" könyvtára (Szabadság-
tár 1 sz.) a községnek rendelkezésére áll minden
és szombaton d. u. 3-4 óráig pénteken 11-12 óra
között.

HIREK.

ARAD ÉS VIDEKE

— Albrecht főherceg, mint már jelez-
tük, vasárnap, e hó 4-én, Aradra érkezik
Mint katonai körökből értesültük, a főher-
ceg mindjárt megérkezése után, délelőtt
fél 12 órakor, a minoriták templomába haj-
tat, hol misét hallgat, aztán pedig szemle
végett kimegy a sádorlakai gyakorlóterre.

— Lichtenberg-Schneeberg-Mordax gr.
tabornok rövid szemle végott Aradra erke-
zett s tegnap délután átment Temesvárra.
— Az aradi színház ügyében bizonyos
oldalról ismét újabb fordulatot, válságot
stb. jelentettek, sőt nagy buzgalomban
már törvöltek is az »új« direktort, mivel
illetékes helyen meg is állapodtak. Mint
kitűnő forrásból értesültünk, mind e hírek-
ből: egy szó sem igaz. Sa-
lacz Gyula polgármester ur, ma délután
5 órára hivta ugyanis egybe a színházi
bizottságot a végből, hogy Krecsányi
igazgatójának utolsó értesítését tudomásul
hozza. Ennyi a tényállás, mit szüksé-
gesnek tartottunk a — nem tudni mi ok-
ból — terjesztett allarmhírekkel szemben
nyilvánosságra hozni.

— Az arad-csanádi gazdasági takaré-
pénztár egy hó óta áll feun s teljesíti mű-
ködését a pénzek gyűmölésöz letétele s a
hitelgények kielégítése körül. Hogy az új
bank életre való s van létjogosultsága, leg-
jobban mutatja az első havi üzleteredmény.
Az elmult hóban ugyanis elhelyeztek a ta-
képénztárban 352,316 frt 07 krt A be-
nyújtott váltók értéke 149,218 frt 20 kr.
Előlegesést adott értékpapírokon 166,774
frt. Jelzálogkölcson földirtokora 11,000
frt. A pénztárba bevételét 780,039 frt 18
kr, kiadott 750,918 frt 81 kr, a mar-
advány 29,120 frt 87 kr. Ez eredmé-
nyvel meglehetően elégedve ugy az igaz-
tóságot, mint a részvényesek is.

— Személyi hír. Bánhidyi Ist-
ván dr. bar. kit Aradmegye köztörvény-
hatósági bizottsága N.-Halmagyon szolga-
bírnak választott meg, tegnap Aradról
Halmagyr: utasott s elfoglalta hivatalát.
— Zóna-láz. A legújabb láz, mely az
emberek köz' dühög, zóna-láznak nevez-
zik. Nemcsak az ép-késláb ember, hanem a
nyomorék, sánta, vak is utazni akar most.
Mióta a zóna életbe lépett, valóságos ven-
degözön lepi el a fővárost, mert természet-
esen oda vándorlik zónánai mindenki. A hi-
vatálnokok és más foglalkozasu egyének
"szabadaságra" vágyunk. Augusztus első óta
csaknem megkészesződött az aradi indó-
ház utasainak száma. Hogyne, mikor olyan
olcsón lehet vasutazni. Az arad-tem-
esvári vasuton átlag 80 ember utaz-
zik, az első zónás napon utazott rajt- 114
ember. Ez az eredmény már azért is ked-
vező, mert az arad-temesvári vonalon sem
a zónatífus, sem a kedvezményes (leszál-
lított) díjzabás nincs életbe léptetve; de
remélhetőleg a legközelebbi időben itt is
engednek a kényserhelyzetnek. A zónatír-
fának legjobban öröknek a vendéglősök,
bérkocsiosok és a konduktorok. Soha ilyen
derült arzu fiatkorosokat nem láttak, mint
most az aradiaknál. Mindnek ragyogott az
ábrázata, pedig ők nem csináltak zónatírát,
Különösen örvendeznek a zóna-tarifának az
indóházak bérleti és a hordárok, de bezeg
lének a vidéki kiskereskedők és az iparo-
sok, pedig azt hisszük, hogy ezeknek uncs
mit félnők, mert a zóna-rendszer szerint
sem szállják potyára az árakat.
— Esküvő. Kovács Vinoze fiatal
aradi tanító ma délután 5 órakor eskü-
szik örök hitűséget a gyorski templomban
Frankó Sárika aradi tanítónőnek,
Péterffy Antal ügyvéd bájos és szeretet-
reméltó unokahúgának.

— Az aradi zenében a város közö-
sége által alapított ingyenes ta-
nuló helyek közül kettő ő-
fűresedésben jöven, azok, kik gyermekeiket
ezen helyekre felvéetni kívánják, folyamod-
ványait a hó 20-ig adják be Salacs
Gyula polgármesterhez.

— A kanyaró, mint már említettük,
aradon tökéletesen megszűntnek tekinthető.
A járvány egész tartama alatt kanyaroban
megbetegedett 287 egyén, jobbjára gyer-
mek, kik közül 279 felegyógyult; 8 meg-
halt. A járványnak e szerint igen szeid
volt a letyványa.

— Lóverseny. A Pálffy gr. nevet viselő
15 ik huszárezred e hó 4-én lóversenyt fog
tartani a sádorlakai térségen, Aradról nyu-
gatra. A verseny programja már ki is van
nyomatva s abból a következőket iktukj
ide: Versenybírók. Öcsásári fensége A l-
brecht főherceg. Waldstätt-
ten János br., Kuttig Albin altábor-
nagyok, Cronenbold Ferdinánd s
egbéli Zaitsek Károly tábornokok.
— Bizottsági tagok: Mayer
Eduárd úrnagy, Diemsh Samuel kapitány,
Schwarz Ede főhadnagy, nagy-síkkel Kiss
József hadnagy. Indítók: Mouillard
Viktor úrnagy, Trszántyzy Károly kap-
itány. Pályajelvényzők: Se-
betic Rajmond, Pachner Oskár. Udvar-
nagy Sándor kapitányok. Kerekcs Károly
főhadnagy és Holvéd Hugó hadnagy. M-
szálók: Máriaúy László kapitány s
Scarpas Pál lovag, főhadnagy. Futamok: I.
Steeplochase tisztizás 3200
m., két, 1 m magas és 25 m. nem szé-
sebb akadályval. A tulajdonosok lovagol-
nak. Suly 75 kg. Tét 3 frt. Az első az
eredetlenségben, erdődi gróf Pálffy Mór ál-
tal ajándékozott tiszteleddiját nyeri; a má-
sodik és harmadik a tisztikar által adott
díjakat. II. Steeplochase tisztizás 3200
m. Tét, 1 m magas s 2 méternél
nem szélesebb akadályval. Minden szárad
ból két altiszt futtat és egy a pionir-sza-
kaszból. Tiszteleddijakat kap az első,
második, harmadik nyerd, az erd
tisztikarától. Színek: II-ik század sarga,
III-ik kék, IV-ik vörös, V-ik zöld és
VI-ik kék vörös, pionir-szakaszból fekete-
sárga. III. Steeplochase tisztizás 3200
m. Nyerd 1 méter magas s 3 méternél nem
szélesebb akadályval. Suly 70 kg. A tel-
vérek kizárják. Az első, második és har-
madik nyerd tiszteleddiját kap az erd
tisztikarától. Tét 5 frt. Neveztek: Meyer
Ede úrnagy, Diemsh Samuel, Mária-
úy László, Teresztyánszky
Károly, Pachner Oskár kapitányok,
Wirth Ede dr. ezredorvos, Seidel Ferencz
főhadnagy, Flohr János, Jarmy József, Kiss
József, Holvéd Hugó, Baelli Hugó baró
hadnagyok, IV. Steeplochase tisztizás 3200
m. Nyerd 1 méter magas s 3 méternél nem
szélesebb akadályval. Tét 5 frt. Neveztek:
Csorba József főhadnagy, Kiss Jö-
zsef és Prihrány Elek hadnagyok.
VI. Az eredetlenségben a hadapródok sa-
ját lovaink versenyre. Távolság 2400 m.
Tölvérék és nyertes lovak kizárják. Tét 5
frt. Az első nyerd a Kuttig Albin altábor-
nagy által adott tiszteleddiját; a második
és harmadik az erd tisztikarától adott
tiszteleddijakat. Neveztek: Mouillard
Viktor úrnagy, Teresztyánszky
Károly három lovát, Sebetio Rajmond
kapitány, dr. Wirth Ede ezredorvos,
Schwarz Ede, Darnay Károly,
Révész Bálint főhadnagyok, Flohr
János, Jarmy József és Fiala Mik-
lós hadnagyok.

— Kánoni vizitáció. A bánya-kerületi
ágotasi hivatal. evang. püspök, Széber-
ényi Gusztáv dr. augusztus hó folya-
mán az aradi és temesmegyei evang.
egyházakban kánoni vizitációt fog tartani.
A püspök uti programja Temesmegyében
a következő: augusztus 11-én reggel 5
óra 30 perczkor indulás vasuton Temes-
várról Gattajára, innen kocsin azonnal
Kis-Szemlakra. Isteni tisztelt és vizitáció
aznap délelőtt. Aug. 12-én reggel 7 órakor
indulás T.-Buttyinba, 9 órakor vizitáció.
Augusztus 13-án reggel 6 órakor indulás
Birdára, 10 órakor vizitáció. Augusztus
14-én reggel 6 órakor indulás Lieblingre,
10 órakor vizitáció. Augusztus 15-én reg-
gel fél 6 órakor indulás Vukovára, 10 óra-
kor vizitáció. Az aradmegyei utiprogramm
még nincs megállapítva.

— Erdős Ferencz sorosjenői tanító az
aszódi javító intézethez segédtanárra nevez-
tetett ki.

— Foglalások a Farkas ügyben. Tegnap
említettük, hogy Schiller Miklós
budapesti kincstári ügyész és Ortut-
t a y járásbírósi végrehajtó végrehajtást
eszközölte Aradon azon helyeken, hol
Farkas a Menyherth pénzt tett le vagy
jótékony célra adományokat tett. Ugyan-
ezen ügyben eljár a temesvári vizsgálobíró-
ság megkeresésére Kovács J. aradi kir.
törvényészi bíró is, kinek Bogdánffy
Gergely ügyvéd, Farkas Menyherth apósa
és Farkas József, a félmillióst ternő
nyerőjének öcséce a pénzt, az előbbi
25000 frtot, az utóbbi pedig 7000 frtot
tényleg le is fizették.

— Katonazenekar. A 39. gyalogezred
debraozeni százada ma, szombaton délután
1 és 2 óra között érkezik Aradra. Velük
jön az erzed zóna-karais is egy im-
mélt lez módjában Aradnak katonazenében
gyönyörködhetni.

— Vám-jövedelem. Aradváros pénztára
az elmult július hóban követvám címén
3057 frt 65 krral, helypeczen címén pedig
3708 frt 22 krral, összesen 6765 frt 83
krral gyarapodott.

— Italmérei adománváltás. Az 1890-ik
évtől fizetendő italmérei adott a törvény-
sz adókötelezettségek megkésértendő egyez-
ség szerint megváltás után rendező beszé-
ni s haszonbéradás csak az esetben eszko-
zoltetik, ha sem az adókötelezetkek, sem
a községgel a megváltás nem véhető keresz-
tül. A makói vendéglősök és bormérők e
tárgyban értekesletet tartván, elhatározták,

hogy az összes adókötelezetkek értékéből
kivánatos megváltásra belehozzák azokat.
Az értekeslet elnököl! Sokkovic s
Janosmakói vendéglősök bizta meg, kinek
az értekeslet elnököl! saundukurát is jelent-
hetik.

— A teme megyei szármavövőnek év-
tizedek óta farsárlatlan, bürgöz vezetője,
Odor Samu főszármavövő nyugalomba lé-
pett. A szármavövész tisztikara értekes-
bucst vet a szerzetesi főnöktől. A szárm-
vövész ideiglenes vezetője Patzner
Lajos alszármavövő bizatolt meg.

— Eljegyezés. Kúrszky Iván
boroszebesi okleveles jgyszó a napokban
váltott jegyet Kintz József új-
szentanna postamester szép és kedvs
leányával, Ninuska kisasszonnyal.

— Felülvezetőt tartottak tegnap
delelőtt az aradi megyeházán. Elővezettek
ez alkalommal 51 hadkötelest, kik közül
41-et visszahelyezett a bizottság, tizet pedig
besorozott a hadser-gbe.

— Farkasok a csálai erdőben. Arad
alatt a csálai erdőben arra menő munkások
egy nagy ordásra bukkantak, a mely tisz-
tesseges favölből tizetett el a fák között. A
munkások üldözni akarták a szép példány
farkast a ugyanekkor négy kölyök-farkasra
akadtak az erdőben. A hajsából nem lett
semmi, az őreget kérekeríteni nem sikerült.
Tegnap delelőtt azonban egy Blaha
Ede nevű vízi-molnár, mikor az erdőn át-
haladt, a nagy ordas ráugrott a hát-
tára s vállain sulyosn
megdobozta. Blaha nem vesztette
el lélekjelenét, nagy botjával a farkas
félre szubított, a mely elmenekült. Mint ér-
tesültünk, az aradi vadászárság legkö-
zelebb nagy hajtó-vadászatot rendez fark-
sokok kérekerítésére.

— Hivatalkoresök figyelmébe. A czu-
koryártelpeknek az új törvény alapján
eszközöndő állandó feltételele céljából a
pénzügyminiszterium ideiglenesen husz
szukoryártelpek feloldás
lómást rendezesit, melyre a hiva-
talos lap hirdet pályázatot. Ez állások fi-
zetése 600 illetve 700 és 800 frt, tényleg-
esges alkalmazás esetén pedig 300 frt műkö-
dési pótlék. Pályázók 2 hét alatt terjesz-
szék föl folyamodásukat előjáró hatóságai,
illetőle főispánjuk utján a pénzügyminisz-
teriumhoz. Ama tényleges állami szolgálat-
ban levő pénzügyi tisztviselők részére a kik
ezukoryártel ellenőri állásra kinevezettek,
megelőzőleg birt állomását fenntartnak
és onkoryártel ellenőri minőségük alól való
szabályszerű felmentésük után korábbi
állomásaira, ugyan a rangsorozati helyre
fognak visszahelyeztetni.

— Egy másik aradi vértanu utolsó le-
vele. A napokban közöltük az aradi tizen-
három vértanuk egyikének, Damjan-
nics tábornoknak utolsó levelét. Most
egy másik vértanu, Leininga Ká-
gróf tábornok utolsó levelét van alkalomunk
közönségünkkel megismertetni. Ez érdekes
levelét Leininga a 1849. október
6-ke és 6-ka közti éjjel, pár órával halála
előtt, írta felségéhez az aradi várban. A
megható levél, mely Németh János
temesvári háztuljónos birtokában van, a
következőkép hangzik:

"Kedves, drága nőm! A koozka el-
döt a számomra már csak kevés óra van
hátra, hogy elkészüljek a kezerű lépésre. A
halál nem lenne félelmes nekem, ha egyedül
állnék, de ha te rád, drága Liza, és
ártatlan gyermekeimre gondolok, akkor su-
lyos teherként nehezedik szívemre. A sa-
pár nem talál engem készültlenül; azt hit-
tem, hogy mindenne elvagyok készülőve és
mégis e pillanatban szívem erősen összeszo-
ru arra a gondoltra, hogy téged, drádam,
örökre elveszitek. — Nem, nem örökre!
Érés a hitem, hogy ezt az életet egy jobb,
szébb követi; szellemem körül fog téged
lebegni, mert a szellem hátra le) munde-
ntül, ahova csak Isten hatalma élér. Oh
szívesem, mily szívesem áltem volna tovább;
mindenem volt, mi az életet kellemessé
teszi, boldog voltam veled való frigyemben,
a mennyire csak egy halandó boldog lehet.
Most, a komoly órában, mikor minden földi
dolog, a maga mlandóságában áll lelep-
leve élettem, most minden emlékezesem
megrohan és nehezé teszi az elváltást. Mily
tisztán és magasztosan állaz te most lel-
kem előtt, hogyan fejezzem én azt ki ne-
ked szavakkal, hogy mily nagy féjda-
lamba kerül rád gondolni. Vajha erőt adna
Isten, s mindenható, ki szívembe lát, hogy
ugy haljak meg, mint egy keresztény. Min-
dig hi maradtam atyáink hitéhez, elfogad-
tam a lelkes vizgatásait és kész vagyok
Uram és Teremtőim ítélőszéke elé lépni
és neked, Liza, ki mint a vigasztalás és
remény anyja állaz oldalam mellett
a kinek én gyengén fizettem meg szertelen
szeretetedért, sájon Isten neked bátorsá-
got és erőt, hogy elveszelhed kemény sor-
sodat. Nekem pedig bucsús meg, drága
Liza, ha az életben neked fialdalmat okoz-
tam és szigorú voltam irányódban. Szava-
dat többé nem hallhatom, de szívem azt
sugja nekem, hogy te megbocsátasz. Ez az
én szegény gyermekem, oh nagy Isten, ne-
kik kell élned, drága nőm! A te sorod
keményebb, mint az enyém, te neked évek
hosszig kell a bánatot viselned, de hála-
datosan fogok letekiteni a más világból,
ha gyermeküknek szerető anyja léz. Nevelő
éket istenfőlemben és csinált belőlk de-
rök, nemese emberek; ha én nem is ör-
ködhetem felettük, I gyen nekik anyjuk, ki
megtanítja őket arra, hogy tiszteljék azeren-
cséitlen atyjuk emlékeit. Bár csak lejürre te-
hetném áldólag kezemet, bár csak még
egyszer nézhetnék szemedbe! De talán
jobb, hogy nekem és neked ez az utolsó ta-
lálkozás meg tagadva. Teljesedjen Isten
akarata! Lipót, a jó Lipót, kit az én rossz
sorsom nem fog érni, megígérte nekem,

hogy az összes adókötelezetkek értékéből
kivánatos megváltásra belehozzák azokat.
Az értekeslet elnököl! Sokkovic s
Janosmakói vendéglősök bizta meg, kinek
az értekeslet elnököl! saundukurát is jelent-
hetik.

— A teme megyei szármavövőnek év-
tizedek óta farsárlatlan, bürgöz vezetője,
Odor Samu főszármavövő nyugalomba lé-
pett. A szármavövész tisztikara értekes-
bucst vet a szerzetesi főnöktől. A szárm-
vövész ideiglenes vezetője Patzner
Lajos alszármavövő bizatolt meg.

— Eljegyezés. Kúrszky Iván
boroszebesi okleveles jgyszó a napokban
váltott jegyet Kintz József új-
szentanna postamester szép és kedvs
leányával, Ninuska kisasszonnyal.

— Felülvezetőt tartottak tegnap
delelőtt az aradi megyeházán. Elővezettek
ez alkalommal 51 hadkötelest, kik közül
41-et visszahelyezett a bizottság, tizet pedig
besorozott a hadser-gbe.

— Farkasok a csálai erdőben. Arad
alatt a csálai erdőben arra menő munkások
egy nagy ordásra bukkantak, a mely tisz-
tesseges favölből tizetett el a fák között. A
munkások üldözni akarták a szép példány
farkast a ugyanekkor négy kölyök-farkasra
akadtak az erdőben. A hajsából nem lett
semmi, az őreget kérekeríteni nem sikerült.
Tegnap delelőtt azonban egy Blaha
Ede nevű vízi-molnár, mikor az erdőn át-
haladt, a nagy ordas ráugrott a hát-
tára s vállain sulyosn
megdobozta. Blaha nem vesztette
el lélekjelenét, nagy botjával a farkas
félre szub

hogy mint egy atya fog rólad és gyerme
eidről gondoskodni: ő igéretét meg fogja
tartani. Világi dolgokról nincs veled köz
lenni valóm, neked a tekintetben ne legyen
gondod, mert a te vagyodot senki sem
érintheti. De még van egy kéresem: To
lejtésed nemely kötelezettségeimet, hogy
nevem becsületben maradjon. Hogy Viktor
nak és Sanitznek adása vagyok azt tudod,
Damjanich tábornoknak 1400 forint tartozom
fizess meg ezt leendő öszvegyednek, mert hol
nap reggel 6 óra velem együtt fog szenvedni
vértanuhaltat; Albrecht örnagynak szintén
tartozom 400 forint, hogy ő hol van, nem
tudom, de ő mindesetre jelentkezni fog. A
biztosíték megmarad esonkintlanul nekem, az
a te tulajdonod. Fivéreimnek és hozzám
tartozóimnak adom legjobb áldásomat és imád
közöm szerencsésjüket Viktoromnak, ki talán
nem is sejtí, hogy életem vezeredelem van, igen
súlyosan fogja érni a csapás. De Isten, ki a
sebeket íti, balzsamot is nyújt nekünk
és újra meggyógyítja azokat. Igen, Lizám
remélem, hogy egykor te is, ha fájdalom
nem is, de megnyugodva és teljes alázattal
nézess sorod elé. Ten imádkozom éretted
és gyermekeimért teljes odaadással; azt
mondják, hogy egy haldoklónak imádsága
és áldása különös erővel bírnek. Szíved
vérezi fog, azt jól tudom, de a gyermekeid
iránti kötelességnek gondolata fájdalmat
enyhíteni fogja és idővel Hermaununkban,
ki úgy hasonlít hozzám, meg fogod találni
hasonmsomat. A kicsinyek még meg van
nak k-melvé a fájdalomtól és ez szerencsés.
Ők atyjukról csak a te szavából fogják is
merni és ki tudnak nekik jobban megmond
ani, hogy atyjuk, ha világi törvények el
is itélték őt, szívében becsületes ember
volt, ki meggyőződésért halt meg. Időm,
melyet még itt a földön tölthetek el, igen
rövidre van szabva; ezt a levelet is mielőbb
át kell adnom. Nehéz lesz nekem a lap
től megválni, hisz ezek az utolsó szavam
húzó, a miket most leírok Isten oltalmaz
sága téged, és oltalmazza árta lan gyerme
keiket és nekéd, kedves nőm, drága nőm,
adjon erőt, nekem pedig örök nyugodalmat.
Doga, iraga Lizám, gyermekeim, éljete
k boldogul, nemcsakára, nemcsakára kisenved
tem, még egyszer köszönöm jól szerelmedet,
közönmű mindazt, a mit értem tétellel, Iste
nem, Istenem, nem bírom tovább. Isten
wled életet, mindenem. Haláláig hű Le
n i n g e n Károlyod. Arad, 1849. október
6 és 8-dika közötti éjjel.

— A macsal tüzfogyógyelet alapszabá
lyait a belügyminiszter jóváhagyási záradék
kal látta el.

— Névmagyarosítások. Z e l i n k a
Lajos aradi lakos vezetéknevét „Német”-re,
B a l a v e i d e r Mihály aradi lakos
pedig „Ballasza”-ra magyarosította belügy
miniszteri engedéllyel.

— Gyökerekül velocipéd. M a r r a y
Ferenc tuncsvár-józsefvárosi lakatos négy
kerékű velocipédet talált fel, mely három
személy utazására használható. A feltaláló
találmányát mely igen könnyen kezel
hető, legközelebb nyilvánosan fogja be
mutatni és a miniszteriumtól szabadalmat
fog kérni rá.

— Az aradi asztalossegédek beteg
ségélyés és temekészési együletének választ
mányja holnap, vasárnap délután 3 órakor
az iparosház tanácsstermében ülést tart,
melyre az érdekeltek és érdeklődő asztalo
segédek tisztelettel meghívattak. A z e l
n ö k s é g.

— Gyászrovat A következő gyászjelen
lést vettük: Özv. Schwarz Dávidné szül.
Hauser Bón; ugy saját, valamint fia Simon
névén, fájdalomteljes és szomorodott szív
vel tudtunk a forrón szeretett és felejtelen
férj és apa. S e b v a r o z Dávidnak, élete
55. és boldog házasságának 25-ik évében,
borszab szenvedés után, folyó évi auguszt
us hó 2-án, regeli 6 órakor történt gyász
os elhunytát. A szeretett drága halott hült te
metési folyó évi augusztus hó 4-én, d. u. 4
órákor fognak saját lakásából Mőnesen a
gyorohi izr. sírkertben örök nyugalomra
tétetni. Mész, 1889. augusztus hó 2-án.
A gyászoló család. Áldás és béke lengjen
hamvai fölött!

— Helytélves szomszéd. Tegnap éjjel
történt. Egy aradi szálló egyik vendége,
aki az este érkezett meg, fáradtan dőlt
ágyára, azt hívének, hogy jól fog aludni. El
is szenderült, de csakhamar felriadt Han
gokat hallott, melyek megfagyasztották
benné a vért égneek mereszték hajszál
lait. Csakhamar kivette, hogy a beszéd a
másik szobából jön. Aggódva figyelt s
valóban hallott is egyes hangokat, melyek
félelmesen dörogték fülsébe és még jobban
felköltötték félelmét. — Meghalaz, meg
kell haluod! — hallatszott a másik szoba
ból, — búnsd asszony vagy! — A ven
dégnek ijedtében elállott a lélekzete. Meg
tapogatta magát s rémulve tapasztalta.
Hogy ébren van, nem álmodik s amit
hall, azt valósággal mondja valaki. —
Borzasztó, — suttogá, — itt megölnek
valakit mellettem, egy házasságtörési
dráma színhelye mellé kerültem. A verej
ték kövér ceppeknek hullott le a jó ur
arcáról, a kit annál jobban elgögt, az
ljedtsé, mert a kísérteties beszélő egy
időre elhallgatott. Majd ismét kitért s bős
z dühvel fenyegette az asszonyt, a kit a ven
dég már kezdett megszajnál. Bátorrágot
vett magának és bekopogott az ajtón. —
Ki az? — hallatszott belőlről. — En —
X. Y. — kérem: ne tessék megölni! — azt
az asszony? — Akit az előbb megölés
sel fenyegetett. — Ha-ba. — hallatszott
át a kaczagás s a vendég nem tudta, mire
magyarásai a dolgot. Türelmetlenül saj
lott át, hogy ne legyen hák semmi baj,
mert ő rendőrt hívat. Csak amikor meg
tudta, hogy egy Aradon átutazó — szí
nész lakik ott, a ki unalmában szerepet
tanul, akkor restülté el magát és tért me
nyugodva álomra.

— Furcsa panasz. „Csak hamar, ki
vele atyjád”, birtája a bíró a gyámoltal
anul ótől hatoló panaszost. „Nyujtsa kend
bamar a panaszát mert még márok is vár
nak ám odakint.”

— Kiosoda? Hogy történt?
A sok tévova ógása, möggsza közli
ki leh-t hámozni azt, hogy ő kelme, már
mint G. Mátyás uram valamelyik gyainfor
gacs alatt öblögette a torkát a jőféle bic
kanyitó kerezzsal. J. oskan elterhelve fűf
körtl kezdett a hazabállagáshoz kászódní,
Pedig nem szivesen fordította ő ilyenkor
haza felé a szekere rudját, mert, amint a
szomszédok mondják, ugyancsak kardos me
nyecske am az ő házl koronája, a ki el-e
szokta látni embertől korhely fejét. Ugy
ok skodvan azonban, hogy most az álmos
asszony talán békét hagy, haza sem fordult
G. Mátyás gazda. Ew ép-n innen veszi ke
letét az ő siralmas pana za. Mivel hogy
nem hajthatta álomra a fejét azjában,
az utczin kellett tőteni az éjt, de még a
kaput rokjait is ekkor szakították el.

— K i d o b t a k. kérem alásan te
kintetes kapitány ur. Kifőzamadott a ko
zem, m e g h o m p o l y d o t t
az agyvélod, azt gondoltam, hogy soha
es esek le többet, olyan sokáig re
pültém.

— A bíró szíve is megcsétt a szegény
tatáron.

— Hát aztán ki követte el kenddel
azt a csulságot, G. Mátyás gazda. A fele
sége mi?
— Nem a feleségem . . .
— Hat ki?
— Megzavarodik a habajós fejű férj,
hogy hat neki el kell mondaní est a szé
gyent: — A s z e r e t ő j e . . .
— Az augusztusi kirándulás Párisba
melyet a már városi menőgyejiroda re
nde, föltöttebb kellemesen igérkezik. Az
eddig jelentkezettek kizárólag a társadalom
művelt középosztályához taroznak: sol an
közölték a bírói kar tagjai, vannak töis
szammal tanítványt igazgatók, tanárok, köz
jegyzők gyvédek; az állami hivatalnokok
is szép számmal vannak, de a társaság zö
mét mégis földhirtokosok képezik. A fiatal
ságot több egyetemi polgár képviseli. Az
eddig je entkezettek közül csupán mintegy
20 százalék hölgy. A Dieppe londoni kirán
dulásra, mely a párisi ny.oz nap befejezte
után fog rendeztetni, szintén történt már több
jelentkezés, ugy, hogy ezt is biztosítottak
lehet tekinteni. — Czélazert, ha a kirán
dulásban résztvenni kívánókorok még
Budapesten bejelentik a menőgyejirodában,
hogy kik kívánnak ugyanegy fogadóban
lakni mert az ilyen igényeket már Páris
ban kielégíteni lehetetlen lesz. A kirán
dolás, mint az már végleg meg van állapítva,
augusztus 10 én d. e. 11 órakor indul az
oszt. m. államvasut pályaudvaráról teljesen
külön vonaton. E vonat B e c s e b e n o c a k
nehány órá tól, míg a társaság Zürichben
teljes 24 órá t pihen, nehogy egyrészt az
utazók túlságos kimerülten érkezzenek Pá
risba, másrészt pedig, hogy e pihenő nap
alatt mindenki megtekinthes e Zürich és a
Zürichi tó környékét.

HAZÁNK ÉS A FOVAROS.
— Az augusztus 18-iki előléptetés a
honvédségnél nagyszámú előléptetés lesz.
Mint a „K. L.” írja, különösen kilátásuk
van az alsóbb rangfokozatba levő tisztel
eknek. Ezredessé lesz a gyalogságnál hir
szerint négy alezredes, ezenkívül több al
ezredes kap ezredesi illetéket. Azért nem
töltenek be minden helyet, mert lépet
akarnak tartani a hadsergeggel, a hol
a gyalogsági alezredesek, kik ugyanily
ranguak, még nem kerültek előléptetési
sorba. Nagyobb számú lesz az őrnagyok
előlépése alezredesekké. Századosok őrná
gyokká most nem lépnek elő, de ugy a
gyalogságnál többen kapnak őrnagyí ille
téket. A többi rangfokozatban számos elő
léptetés lesz. A hadapródokat mind kin
veszik tisztékké.

— Lázadás az angyalföldi tébolydában.
Rablóázadás volt esütörtökön délután az
Angyalföldön levő új fogházban, hol tavaly
S z i m i e s rablójúktól kivégezték. A do
log ugy történt, hogy a rabok, hívék,
hogy egy társukat S z e n g e r fogház
or bántalmazt. nagyon el voltak keseredve
s elkegyeredésük most kitört. A fogházor
s egy B l u m b e r g e r nevű rab között
a második emelet 13. számú cellája előtt
ugyanis szóváltás, majd dulszkodás tamadt
s a fogházor fejbe verte a rabot. Ez ord
tásba tört ki, mire a cellaklaba zárt rabok
az ajtókat döngétni kezdték s az ablakok
nagy részét beverték. Harmincz gyalog és
husz lovas rendőr érkezett csakhamar a
helyszínre, de már a zendülés megé
kezni sikerült. Most javában folyik a vis
zálat.

— Rövid hírek. S z e g e d városán
k dalnőepi díja elkészült: aranyozott
esztet bilikom ugyanyan mivű tálozával;
Pősz ottani ötvös széles munkája. — K o
l o s z v á r r ó l a 63dik gyszegredet
negyedik zászlóját, a laktanya átköltö
lési miatt áthelyezik Beasterozéra; a zászló
alj már holnap elhagyja a várost. — M a
r i l l a v o l g y kitűnő levegőjén s ké
nyelmesen berendezett gyógyhelyén so
kan időznek, köztük K á l l i a y Albert
főispán s M u h l f e l d nyug. konzul;
e napokban M i k s z á t h Kálmán is
oda várják; — D a r u v á r t t ö z v e g y
Schrengerné (israelita nő), „Slavonia” című
hotelje a mult héten kigyalult s vendégei
elfutottak; ép akkor lépett ki a templom
ból Avdrolios Pava kath. káplán, a rőtön
sietőlt buzdító — páldát adni, otdani, re
vedében, de tuzoltó sissaklák a fején; a
tűzet azt hamar is oltották. — P a o s é

ro n az utócan megfojtott Bruck Simon
hirtokos özevgyát és h-t kiskoru gyermeket
hagyott hátra; gyilkosa megöltte az ő
szasz forintól, mely nála volt. — K i s
K o z á r faluban egy 23 éves fiatal öz
vegy asszony; Krausz Anna kit még márc
sziusban vesztet eb harapot meg, közelebb
nagy kinok hozt halt meg; a sebbel annak
lefejen nem gondolt s ez lett rá néve ve
zetésese. — K a p o s v á r t t Wesselz
Mihály gyalogzredveit őrmeser, a ki igen
pontos, kötelességtudó katona vol, egyon
lőtte magát, a mint bátrahgyott levelében
megírta: boldogtalan szerelem miatt.

KÖZGAZDASÁG.
— Az aratás és a vetések állása.
(Vége.)
A f. évi július hó 23-ától 29-ig a kül
földön székelő konzulátusinktól beérkezett
ekülföldi államok veté
sei állásáról szóló jelentéseket
a következőkben közöljük:
A n g o l o r z s á g. A londoni fő
konzul f. é. július hó 16-án velt jelentése
szerint, a beült kedvező időjárás követke
ztében a vetések általában véve jól állnak
különösen jól fejlődött a buza, zab, burgo
nya és komló. Az esetben, ha az idő ugy,
mint eddig, állandóan kedvező leend, a
termés kielégítő és jó közép-szerű eredményt
fog nyújtani. A buzával b-vetett területek
serekeitől áttagtermetét 33 bushelre s 11.10
hektóterre becslük és így, minthogy a buzával
betvetett terület a tavalyhoz képest
valószínűleg változott és ennek folytán e.
2.66 millió aor-t teend ki, s összes termés
mintegy 90.8 millió hektoliternek, vagyis a
tavaly előt eredménynyel szemben 3 millió
nyi hektoliternyi termés többletnek fe
lelne meg.

F r a n c z i a o r s á g. A párisi
főkonzulnak f. é. július hó 22-én kelt jelenté
se szerint a következőképen foglalható
össze: A július hó elején uralkodott nagy
hőség a termények fejlődésére kedvezőleg
hatott. Az utóbbi időben az zivatorkok
csak kevés helyen okoztak nagyobb károkat
Franciaországban általában igen jó termés
reményienek. Az aratás Közép-Francozor
szágban kezdetét vette. Legjobban sikerült
a buza egy minőség, mint mennyiség, de
különösen súlyra néve. A gabonák ezakon
jól állanak, hektáronként 28—35 hektoliter
termést várnak. Dónal vidékét kivéve, hol a
túlszopadékos időjárás folytán hektáronként
alig lesz több 18—20 hektoliternél. A ta
karánypára kielégítő termést adott, sz-me
kios, de szász. Zahtermés nem egészen
kielégítő. A rozs jól áll. A burgonya állása
szintén jó. A cukorkorpa rendkívül szépen
al és sok cukortartalmat íger. Repce
gazdag termést mutat.

B e l g i u m. A brüsseli főkonzul
jelentése szerint gabonaneműk, buza és
rozs, valamint árpa és zab, mennyiségre és
minőségre néve nagyon jó eredményt íger
nek. A burgonya kitűnően fejlődik, a ozu
karrépa azonban az eső negyon kívánatos
volta. Itt ott voltak ugyan esőzések, de
szórványosan, némely helyekről nagy vá
porokat és felhőszakadásokat jelentenek.

Németország. A lipsei főkonzul július
16-iki jelentése szerint a gazdák általában
panaszokdnak, hogy a rozs szeme apró,
szalmára ugyan jó termést adott, szemre
asoban nem. A buza többnyire nagyon
gyenge és gazos. Árpa és zab kényez
résnek vannak kitéve. Az utóbbi időben
gyakori nagy záporosok voltak, melyek a
folyamatban levő aratási munkálatokra ká
ros hatással vannak kapánövényekre még
épen jókor jött az eső. Gyümölcs osékely
termést íger. A königsbergi főkonzul július
hó 17-iki jelentése sz rint a buzavetések
általában véve nem felelnek meg a kíván
almának, mert többnyire gazosak és vé
kony szálúak, rozsa da is terjed bennük s a
szárazság is siettetie érlelést, aratása rü
vid időn kezdődik. A rozs aratása általában
véve megkezdődött, a termés mennyiségre
néve nem fog kielégítő eredményt nyu
jtani, minőségére jó lesz. Kapánövények,
melyekre a mostani esős időjárás kedvező
volt, jól fejlődnek. A hamburgi főkonzul
július 15-iki jelentése szerint a rozs aratása
folyamatban van, melyre azonban a mostani
esős időjárás káros hatást gyakorol. A ter
més minőségileg alig lesz mindentől ki
elegető, minthogy a szárazság a szemeket
sok helyt erővel megérelte; az eddig
piacra hozott új rozs mutatja legjobban,
hogy a szemek nincsenek tökéletesen ki
fejlődve. Tavasi vetemények a most bekö
vetkezett esőzésekre felüdültek. — A ber
lini hivatalos jelentés e hó 9—13-ról kö
vetkezőleg mutatja a vetések állását és a
folyamatban levő aratás eredményét: A
vetések az országban nagyon különbözően
állnak, annyi bizonyos már most, hogy
Kelet- és Nyugat-Poroszországban, Posen
ben, Pomerániában, Braudenburgban és Szil
léziában nagy átlagban véve a gabonanem
űkből, főleg a rozsól nem lesz kielégítő
termés. Buza valamivel jobban áll, mint a
rozs, de ez is sok helyen gyenge és gazos
és így csak néhány vidéken fogja megadni
a közép-szerű termést. Szászországban, Sles
vig-Holsteinban, Hannoverben, Hessen
Nassauban és Westfáliában valamivel job
ban állnak a vetések. Legjobban állanak a
Rajna vidékén, a hol ugy mennyiségre,
mint minőségre néve t e l j e s e r e d
m é n y e r e n k i l e t e . — A nagy hős
ég és szárazság a gabonaneműk éresét
siettetie s ennek következtében az aratás
14 nappal a rendes időt előt következtet
ve Burgonya átlag jól áll, jó termés íger,
hasznolják a répa, főleg pedig a cukor
répa Repoze rosszul fizetett. Gyümölcs
dazára, hogy virágzás idejére jó idő járt,
gyozze termést fog adni.

O l a z o r z s á g. A velencei
főkonzul jelentése 1889-iki július hó első
felől a k ö v e t k e z ő : Az időjárás
június havában többnyire ospadékos volt,
mi általában véve kedvezőtlenül hatott a ve
getációra. Rozsa nagyobb mérvben jelent

kezett. Zivatar és záporosok sok hárt oko
tak. Jégverést is többfelől jeleztek A buza
aratása befejeztetett, a termés többnyire
nem kielégítő. Tengeri sokat szenvedett,
kedvezőtlenül áll, remélni lehet azonban,
hogy még javulni fog. Takarmányműnek
jó közép-szerűen fizettek. A szőlőkben a
peronospera nagymérvben terjed.

Széria. A belgrád főkonzul jelentése
a következőket tartalmazza: Az összes ka
lászos növények meglehetősen jól fejlődtek,
jó minőség mellett közép-termetű igérnek. A
kalászosok aratása még e hó lején kezdé
tét vette. Tengeri általában jól fejlődik,
hasznolt jelentenek a kerti veteményekről is.
Kender és dohány kedvező körülmények kö
zött jól gyarapodnak. Gyümölcs jó ter
mést íger. Szilva bőven termett, Szőlők jól
állanak.

Románia. A galaczi konzul jelentése
június hó végéről következők volt: Junius
elején a gabonatermesztés szépen állottak,
azonban a hó végéig uralkodott kedvezőtlen
időjárás következtében hanyatlottak, kivé
telt képez csupán a ouvarini kerület, hol a
beült kedvező ospadékos időjárás követ
keztében meglehetősen jól fejlődtek, közép
szerű termést igérnek. A tengeri jól áll,
nagyon jó termésre nyujt kilátást. Altalá
ban véve az idei gabonatermesztés ered
ményre néve jóval mögötte marad a ta
valyinak.

Bulgária: A szófiai főkonzul jelentése
július 3-áról a következőképen szól: Dacára
s gyakori jögeszőnek és kedvezőtlen időjá
rásnak, a vetések általában véve egész
Bulgáriában jól állnak. Gabonaneműk jó
magsára nőttek, épek és erőteljes, szép.
kalász hordanak, éréhez közel állnak, az
aratás még e hó elején kezdetét vette!
Ha az időjárás az aratási időzakra kedvező
leend, a termés mennyiségileg és minőségile
g is sikerülni fog. Tengeri szép, tiszta szőlő
szint, nagyon jó termésre ad kilátást. Kerti
vetemények, gyümölcs és szőlő jó termést
igérnek. A várnai konzul június 30-iki je
lentése szerint a vetésekre kedvező időjá
rás lévén, jól fejlődhetnek s általában véve
a legkiegelítőbb termésre van kilátás. Ga
bonaneműk közepen feleli termést igérnek,
kitűnő minőséggel és csupán a tavasi buza
fog gyenge termést adni. Az árpa aratása
folyamatban van. Buza és rozs a rendezés
8—10 nappal hamarabb kerül kasza alá.
Tengeri kisse hanyatlott volt ugyan, de
most ismét helyreállott, jól fejlődik. Szőlő
kitűnő termést fog adni, ha az időjárás ál
landóan kedvezni fog.

VEGYES KÖZLEMENYEK.
— Szász-ölet. —
(Augustus 2.)
(B.) Szász.Készár nagyban 49.25—49.50
kicsinyben 50, hordó nélkül pr 100 Lit
ter % 35 frt fogyasztási adó.

— Budapesti gabonázata. —
(Augustus 2.)
Mórsékelt kínálat mellett, jó vételkédv.
Forgalom 15000 mm. Őzsi buza 8.73—74
Júlicsi tengeri 9.33—34. Máj—június tengeri
5.59—60. Őzsi árpa 6.36—40.

Hivatalos piaczi árak Aradon.
— Aug. 2. —
Gabonaneműk: tiszta buza legnehezebbi
8 frt 50 kr, közép 8 frt 40, közsere leg
nehezebb 8 frt 10 kr, közép 8 frt — kr,
rozs legnehezebb 6 frt — kr, közép 5 frt
80 kr, árpa legnehezebb 5 frt 70 kr, közép
5 frt 60 kr, zab legnehezebb 5 frt 50 kr,
közép 5 frt 40 kr, retek-repce legnehezebb
— frt — kr, kukorica 4 frt 90 kr 100
kilónként.

Liszt: legfinomabb 0-as 16 frt — kr, leg
finomabb 15 frt 60 kr, zselye 14 frt 20 kr
esőh kenyér 13 frt 20 kr, fekete kenyér
11 frt 40 kr, rozs — frt — kr, tengeri —
frt — kr mmkint. Dara tiszta buzából 16
frt 80 kr. Arpakása 14 frt 20 kr mmkint.

Helyettesek: borsó 18 frt — kr, bab 10
frt — kr, lenace 16 frt — kr, köleskása
11 frt 50 kr, burgonya 3 frt 60 kr méter
mázsánként.

Szén: 1. kötött legjobb 4 frt — kr
11 közép-szerű 3 frt 50 kr, köteen leg-l
jobb 3 frt 50 közép-szerű 3 frt —
mázsaa.

5. Kötött vagy agyi szalma: legjobb 3 frt
— kr, közép-szerű 2 frt 50 kr, egy méter
mázsaa.

6. Takarmányszalma: legjobb 3 frt
50 kr, közép-szerű 2 frt 50 kr, egy méter
mázsaa.

7. Hus: marha 52 kr, borjú 60 kr, disznó
52, juh 32 kr; disznószőr 70 kr, szalonna 65 kr
vaj 1 frt olvasztott vaj 1 frt 30 kr, 1 kiló
8. Alomszalma: legjobb 1 frt 80 kr, köz
ép-szerű — frt — kr, egy mázsaa.

9. Fa: bűk 3 frt — kr, oser 3 frt
szilfa 3 frt — kr, fenyő 2 frt — kr egy
kömm

10. Vegyesek: Borsesz 60 kr, tej 10 kr
fehér ó bór 36 kr, fehér ú bor 24 kr, vörös
bor, 80 kr, vörös ú bor 66 kr, oser 6 kr,
pálinka (szilva) 60 kr, sör 28 kr, egy liter

11. Zöldasg: Rel (Kohl) 14 kr, karaláb
(Kholerab) 12 kr, veres vagy oszklarépa 10
kr, sárga- vagy muróképa 12 kr, veres
hagyma 10 kr, fokhagyma 18 oser 16 kr
petrezselyem 12 kr, pastinák 12 kr, leveles,
földsg (Suppengrün) 14 kr, tojás darabja
2 kr, bors 1 frt 40 kr, paprika 1 frt 50 kr
kilogrammonként, paradicsom — kr, szalma
16 kr, 100 gorka — kr.

Forgalmi kimutatása az aradi első taka
répképzőárnak 1889. július hóra.

B e t é t e l e k .
Alladék mult hóban frt 4292398.57
Betételek e hóban 28567.54
összesen: 4578076.11
Visszafizetett betételek e hóban frt 250884.52
Alladék e hó végén frt 4327191.59
L e s z á m í t o l á s .
Tározállomány mult hóban frt1097820.94
Leszámított e hóban frt 330833.68
összesen: 1368154.62
Bejárt e hóban frt 280008.74
Bárcazálladék e hó végén frt 1088145.88

Előlegezés érték papirokra
Raktárállomány mult hóban . . . frt 148270.
Előlegeztetett e hóban frt 24618.
összesen: 172888.
Beváltatott e hóban frt 21328.
Raktárálladék e hó végén . . . frt 1518849.
Előlegezési folyó számlákban.
Raktárállomány a mult hó végén frt 33738431.
Előlegeztetett a folyó hóban . . . frt 1044806
összesen: 34789036
Törlesztetett frt 1158849
Raktárálladék a folyó hó végén frt33624187
Előlegezési zálogházi tárgyakra
Raktárállomány mult hóban frt . . 86536.
Előlegeztetett e hóban 23723.
összesen: 110259.
Beváltatott e hóban frt 24851.
Raktárálladék e hó végén 86408.
J e l z á l o g o s k ö l e s ö n ö k .
Alladék mult hóban frt 2053210.
Új kölcsönök e hóban frt 12200.
összesen: 2065410.
Törlesztetett e hóban frt 23880.
Alladék e hó végén frt 2041630.
P é n z t á r f o r g a l o m .
Pénztárkészlet mult hóban . . . frt 12515734
Berételek e hóban frt 64318731
összesen: 76834465
Kiadások e hóban frt 69487489
Pénztármaradvány e hó végén frt 7866976
Arad, 1889. július hó 31.
A z i g a z g a t ó s á g .
— Arad-osznádi gazdasági takarékpénztár
forgalmi kimutatása 1889. július haváról.
B e t é t e l e k .
Alladék mult hó végén frt 463077
betételek folyó hóban frt 63077
összesen frt 110770 93
álladék folyó hó végén frt 352316 07
L e s z á m í t o l á s :
Váltótársas. áll. m. hó végén frt —
leszámított váltók f. hóban . frt 149218 20
összesen frt —
bejárt váltók f. hóban frt —
Váltótársas. áll. f. hó végén . frt 149218 20
Előlegezések késziszálogra:
Alladék mult hó végén frt —
előlegeztetett f. hóban frt 166774
összesen frt —
bejárt előlegek f. hóban frt —
álladék f. hó végén frt 166774
J e l z á l o g o s k ö l e s ö n ö k ;
Alladék mult hó végén frt —
előlegeztetett f. hóban frt 11000
összesen frt —
törlesztetett f. hóba frt —
álladék f. hó végén frt 11000
P é n z t á r f o r g a l f o m :
Alladék mult hó végén frt 780039 18
betételek f. hóban frt 780039 18
összesen frt 780039 18
Pénztári álladék f. hó végén . frt 29120 37
Arad, 1889. július 31.
A z i g a z g a t ó s á g .

Hivatalos árfolyam
a budapesti áru- és érték tőzsdén 1889. évi
augusztus hó 2-án.

Magyar aranyárú 4. sz.	100.90
magyar aranyárú 5. sz.	84.90
magyar vasúti kölcsön	141
magyar kőveti vasúti államkötvény 1. kib.	100
magyar kőveti vasúti államkötvény 2. kib.	100
magyar kőveti vasúti államkötvény 3. kib.	112.25
magyar földterhermentési kötvény	104.75
magyar földterhermentési kötvény	104.75
temes-bánáti földterhermentési kötvény	104.75
temes-bánáti földterhermentési kötvény	104.75
erdélyi földterhermentési kötvény	104.75
orvát-szlávon földterhermentési kötvény	100
Magyar szőlőszemléltési kötvény	100
Magyar nyeresémeny-sorozatgy. kölcsön	137.26
Tiszta árfolyási és eszegeti sorozatgy	88.75
Osztrák járadék papírban	84.78
Osztrák járadék aranyban	109.76
1880-iki osztrák államkötvény	159
Osztrák-magyar bankrészevény	319
Magyar hitelbankrészevény	319
Osztrák hitelintézeti részevény	303.20
Os. és ki. arany	5.51
20 frankos arany (Napoleo idor)	84.84
Német oroldalmi márka	58.85
London	119.90
20 márkás arany	11.72

Közlekedés.
A vonat
ind. Aradról érk. Aradra
Csabai vegyesvonat . . . regg. 8.20 este 7.
Budapesti személyvonat, d. u. 12.05 regg. 8.58
Erdélyi vegyesvonat . . . d. u. 4.25 este 8.45
vegyesvonat Rad
na-Lippig d. u. 2.17 regg. 7.44
személyvonat regg. 6.06 d. e. 11.30
Temesvári vegyesvonat regg. 8.12 regg. 9.26
vegyesvonat d. u. 4.12 d. u. 4.06
Borosszebesi vonat d. u. 4.42 regg. 8.01
vegyesvonat regg. 6.30 d. u. 6.15
vegyesvonat regg. 4.15 este 10.
Borszebesi vegyesvonat regg. 7. este 8.50
személyvonat d. u. 4.18 regg. 8.10

Hindy Árpád feletti szerkesztő távollétében,
szerkesztésért felelős:
TÖRÖS TIVADAR.

NYILTÉR
—
Dr. Ötvös Dániel
orvos, sebész tudor, szemész és szülész,
városi kerületi orvos,
aug. 1-től lakik Szabadság-ter
gr. (Nádasdy-féle ház.)
Rendel: Délelőtt 7—8 ig,
Délután 2—4 ig.

